

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМР факультету урбаністики та просторового планування

Алірза МАМЕДОВ/
28 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«Історія світової культури»
(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
052	Політологія
	назва спеціалізації
	Політичний менеджмент

Мова викладання: українська

Розробники

Володимир СТУДІНСЬКИЙ, докт. іст. наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №2 від 28 серпня 2024 року

Завідувач кафедри (Перегуда С.В.).

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності

Протокол №1 від 28 серпня 2024 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2024-2025 рр.

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: заочна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	на Кредитів	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР	РГ	р				
				Разом	у тому числі									
			Л	Лр	Пз									
052	Політологія (Політичний менеджмент)	3	90	20	6		14		1			3	4	

Анотація. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є вивчення історії світової культури, а саме акцентування уваги на актуальних проблемах та напрямках світової культури в цілому, розуміння її стадіальності, інтеграційних процесах при збереженні ряду локальних особливостей, визначення ролі таких чинників, як соціально-економічний, демографічний, політичний, психологічний.

Головна мета курсу – дати цілісне уявлення студентам про сутність та еволюцію світового культурного процесу, а саме:

- дати фундаментальні знання з історії світової культури;
- навчити студентів науково аналізувати проблеми історії культури;
- сформулювати основу для вивчення і пізнання сучасних культурних форм та процесів;

У програмі вивчення курсу використовується традиційний проблемно-хронологічний підхід. У відповідності до цього було сформовані такі **завдання**:

1. Прослідкувати закономірності і особливості розвитку світової культури.
2. Розглянути етапи культурного процесу в різних країнах та в різні епохи.
3. Показати динаміку досягнень світової культури в залежності від історичної епохи та континенту.
4. Визначити роль і місце світової культури для духовного розвитку сучасної людини.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- переломні епохи в культурному розвитку людини;
- ключові поняття культурних епох;
- естетичні ідеали різних епох і народів;
- роль і місце класичного спадку світової культури в сучасній культурі;
- видатні досягнення в сфері культури різних епох;
- історичні та регіональні типи культур, їх динаміку, особливості, типи культурно-історичного спадку і способи трансляції культурної інформації.;
- правила підготовки, складання та оформлення індивідуального завдання.

вміти:

- розуміти суть предмету світової культури як науки і учбової дисципліни, її основи, методологічні принципи;
- організовувати свою інтелектуальну працю з урахуванням методичної специфіки гуманітарного знання;
- розуміти цінності різних народів та історичних епох;
- розбиратися у стилях та напрямках мистецтва, правильно співвідносити їх з конкретною історично-культурною епохою;
- використовувати отримані знання та навички для вивчення культури, збереження та освоєння культурного спадку;
- знайти джерела для аналізу культурно-історичної проблеми, оформити індивідуальне завдання.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Пререквізити: «Історія держави і права», «Історія зарубіжних політичних вчень», «Історія української культури».

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
Загальні компетентності	
ЗК04	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК07	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності	
СК03	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
СК06	Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН07	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.
ПРН10	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
ПРН13	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ЗМІСТ КУРСУ

МОДУЛЬ 1.

ОСНОВНІ ПЕРІОДИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ, ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ ЦІННОСТЕЙ ЛЮДСТВА

Змістовий модуль 1.

Світова культура від Античності до епохи Відродження

Лекція 1. Вступ до курсу «Історія світової культури». Культура первісного суспільства та Стародавнього Світу. Культура Середньовіччя та Відродження.

Історія світової культури як спеціальна історична дисципліна, об'єкт та предмет вивчення. Осмислення історії світової культури видатними філософами та просвітниками XVIII-XIX ст. Дж. Віко, А.Тюрго, Ж.Кондорсе, І.Гердером, Ф.Шеллінгом, Г.Гегелем, О.Конттом. Методологічні принципи та методи вивчення історії світової культури.

Структура культури: основні підходи до розуміння понять матеріальна, духовна, художня культура. Культура національна, наднаціональна, світова, а також культури соціальних груп, вікові, конфесійні, субкультури тощо. Поняття масової культури.

Періодизація історії світової культури.

Сутність первісної культури. Її хронологічні межі. Синкретизм – ключова характеристика первісної культури. Основні ознаки синкретизму.

Перші форми релігії. Тотемізм, анімізм, магія, фетишизм. Виникнення культу предків, заборон на певні дії (табу). Міфологічна свідомість – невід’ємна ознака первісної культури, її основні характеристики.

Неолітична культура. Перші осередки виникнення землеробства та скотарства на землі. Культура періоду неоліту: мистецтво, релігія, архітектура.

Виникнення мови. Гіпотези божественного походження мови, свідомого створення мови, випадкового винайдення, звуконаслідування, ручних жестів. Взаємозв’язок розвитку людини та мови.

Наскальний живопис та мегалітична культура. Мистецтво в первісному суспільстві. Печерні малюнки європейського, азіатського, латиноамериканського континентів. Мегаліти – комплексні кам’яні споруди. Їх загальна характеристика, функції, смислове значення. Розвиток музики та медицини у первісному суспільстві.

Культура Стародавнього Єгипту. Обробка каменю, металу, глини. Технологія кам’яного будівництва (храмів-гігантів, пірамід). Сухопутні та річкові засоби комунікації в долині Нілу, будівництво дамб. Будівництво сільських та міських жителів. Мова, писемність, освіта Єгипту. Науково-практичні знання. Світоглядна система стародавніх єгиптян. Космогонічні міфи. Поклоніння та жертвоприношення. Культ священних тварин. Уявлення про потойбічний світ, «Книга мертвих». Розвиток скульптури, скульптурні портрети, фаюмські портрети. Розвиток музики, театру.

Культура Стародавньої Месопотамії. Містобудівництво в Месопотамії. Перші намощені дороги. Винайдення письма – клинопису. Система освіти. Розвиток математики, єдиної системи міри і ваги. Розвиток астрономії та астрології. Медична справа. Правові знання, «Кодекс законів Хаммурапі». Зародження історичних знань.

Релігія та міфологія Стародавнього Сходу. Найбільш шановані культу: місячні, солярні, води, землі, мудрості та ін.

Розвиток літератури: міфи, епічні твори, молитви, псалми, гімни, обожнення царям, плачі, байки, прислів’я, казки, анекдоти. «Поема про Гельгамеша», збірка афоризмів «Повчання Ахікара».

Особливості архітектури Стародавнього Сходу. Зіккурати. Сакральне значення скульптури.

Культурно-релігійний феномен Стародавньої Індії. Релігія Вед. Брахманізм. Упанішади. Зародження буддизму: основні етапи та напрямку. Індуїзм. Багатомовність Стародавньої Індії. Санскрит – мова індоаріїв, її різновиди (ведична, епічна, класична). Математичні знання. Медичні знання. Розвиток літератури: Веди, гімни Рігведи, епічні поеми, джатаки – розповіді про життєвий шлях Будди, авторська поезія (Калідаса, Бгартріхарі). Найдавніші індійські драми Ашвагхоші, Бхаса. Розвиток індійської архітектури епохи Маур’їв та «золотого віку Гуптів». Буддійська храмова архітектура, скельні храми. Тематичне мистецтво скульптури. Гігантоманія в іконографії Будди. Театр Ведійського періоду Індії. Староіндійські мелодії.

Культура Стародавнього Китаю. Розвиток ремесел: ткацтво, шовківництво, обробка дерева, металу. Найдавніше письмо Китаю гуа, виникнення ієрогліфічного письма. Винайдення паперу. Наукові знання. Розвиток математики, астрономії, хімічних та фізичних знань. Лікування травами, розвиток хірургії. Перші історичні китайські концепції. Китайська історіографія. Перші міфологічні вірування стародавніх китайців. Поширення буддизму, даосизму. Конфуціанство. Старокитайська література. Конфуціанські канони: «Книга перемін», «Книга історії», «Книга пісень», «Книга ритуалу», «Весна і осінь», «Бесіди і судження». Китайська поезія: пісні-геші, поеми-Фу. Китайська кераміка. Палацова архітектура стародавнього Китаю.

Культура Стародавньої Греції.

Гомерівський період стародавньої Греції.

Культура Греції VIII – VI ст. до н.е. Містобудування грецьких полісів, їх благоустрій. Храмове будівництво. Грецькі ордери: дорійський та іонійський. Дерев'яні, мармурові та бронзові статуї. Типи скульптур: оголена чоловіча та задрапірована жіноча. Розписи на вазах. Коринфські та родоські вази. Чорнофігурний стиль розпису ваз. Теракотові статуетки, різьба по каменю. Грецька міфологія: верховні олімпійські боги, другорядні божества, що населяли гори, ліси, ріки, герої-родоначальники. Початки філософії.

Грецька культура класичного періоду V – IV ст. до н.е. Піднесення храмового будівництва – храм Посейдона в Південній Італії та Зевса в Олімпії. Розбудова Афінського Акрополя. Архітектура Пелопонесу, узбережжя Малої Азії, Сицилії. Створення класичної грецької скульптури: Поліклет, Фідій, Деметрій, Скопас. Живопис Полігнота, Аполлодора, Апеллеса. Розвиток науки. Історичні твори Фукідіда, Псевдоксенофонта, Геродота. Засновник раціональної медицини Гіпократ. Матеріалізм в філософії: Анаксагор, Емпедокл, Демокріт. Софісти та Сократ. Платон. Аристотель. Розвиток літературних жанрів драматичної поезії. Трагедії. Твори Есхіла «Перси», «Орестея», «Проникливий Прометей». Твори Софокла «Антигона», «Цар Едип» та Еврипіда «Медея». Комедії. Твори Аристофана «Хмари».

Культура Стародавнього Риму.

Архітектура давнього періоду римської історії. Храм богині Вести. Фортифікаційні споруди, будівництво доріг. Римські скульптурні зображення: статуї та реалістичні портрети.

Римська культура республіканського періоду. Система освіти. Розвиток ораторського мистецтва та його основні напрямки: азіанізм та аттіцизм. Розвиток художньої та наукової літератури. Історичні твори: «Записки про Галльську війну» та «Записки про громадянську війну» Гая Юлія Цезаря, «Змова Катіліни», «Югуртинська війна», «Листи до цезаря» Гая Саллюстія Кріспа. Римська поезія I ст. до н.е. Лукрецій Кар «Про природу речей», Гай Валерій Катулл. Архітектура. Розбудова Риму за Сулли, Помпея, Цезаря. Реалістичні портрети римської скульптури. Живопис. Декоративний живопис у Помпеях. Розвиток римського права. Основи цивільного права. Загальнонародне право. Преторський едикт. Реформа судочинства.

Римська культура періоду імперії. Епоха імператора Августа. «Золотий вік» римської культури. Поезія Вергілія, Горація, Овідія, Марціал, Ювенал. Поема Лукана «Фарсалия», проза «Сатирикон» Петронія. Гурток Мецената. Розбудова Риму в класичному римському стилі. Теоретичне обґрунтування архітектури в трактаті Марка Вітрувія Полліона «Про архітектуру». Стилзації римської скульптури. Філософія Сенеки. Наукові твори Плінія Старшого, історичні твори Корнелія Таціта, біографічний жанр Светонія Транквілла та Плінія Молодшого. Римська архітектура за часів Флавіїв та Антоніїв – грандіозне будівництво імператорів. Реалістичні зображення римської скульптури та портрету. Продовження в живописі традицій римського та елліністичного стилів.

Виникнення християнства. Ранньохристиянські вчення: «Апокаліпсис» («Одкровення») Іоанна, послання апостола Петра, логії, Євангелія, «Діяння апостолів», «Вчення дванадцяти апостолів». Перші християнські громади. Гоніння на християн. Визнання християнської церкви державою та її роль у соціальному житті імперії.

Середньовічна європейська культура.

Культура доби Карла Великого, «Каролінзьке відродження» у сфері церковного та двірського життя. «Капітулярій про науки» 787 р., відкриття монастирських шкіл, придворна Академія в Ахені. Церковна архітектура. Письменник енциклопедист Рабан Мавр. Історичні твори: Павло Діакон «Історія лангобардів», Ейнхард «Життєпис Карла Великого».

Архітектура епохи середньовіччя. Романський та готичний стилі.

Освіта в епоху середньовіччя. Розвиток шкільництва. Перші європейські університети – Болонський, Паризький, Оксфордський, ін.

Розвиток науки. Математика, астрономія, географія, риторика, медицина.

Література. Нові підходи до історіюписання. Анналі, хроніки, історії чи діяння. Героїчний епос. «Оповідь про Беовульфа, невідомого втора, сага «Старша Едда» та «Молодша Едда» Сноррі Стурлусон, «Пісня про Роланда», «Пісня про Сіда», «Пісня про Нібелунгів».

Лицарська культура. Середньовічний кодекс честі лицаря. Лицарський епос. «Легенди про короля Артура та рицарів Круглого столу». Тема куртуазного кохання в творах Кретьєна де Труа «Парцифаль» та ін. Лицарські турніри.

Культура Візантійської імперії. Релігійна література. Візантійські храми. Іконопис.

Культура епохи Відродження. Повернення до античних ідеалів. Живопис епохи Ренесансу. Джотто ді Бондоне, Леонардо да Вінчі, Сандро Ботічеллі, Ієронім Босх, Німецька школа епохи Відродження. А.Дюрер, А.Альтдорфер, Г.Гольбейн-молодший.

Розвиток міст. Містобудування. Магдебурзьке право.

Реформація – рух за оновлення церкви і суспільства. Література епохи Реформації. М.Лютер, Е.Роттердамський, У. фон Гуттен.

Розвиток науки і техніки, винайдення друкарського станка.

Культура Близького і Середнього Сходу у середньовіччі. Арабо-ісламська культура. Культура та релігії доісламської Аравії (період «джахлії»). Становлення класичної арабської мови. Ханіфізм. Діяльність пророка Мухаммада. Коран - священна книга мусульман. Виникнення ісламу, його догматика та соціально-етичні принципи. Течії та напрямки в ісламі: суннізм, шіїзм.

Культ знання та система освіти в арабо-мусульманському суспільстві. Наукові досягнення. Релігійно-філософська думка. Аль-Кінді, аль-Фарабі, аль-Газалі, Ібн Рушд (Аверроес). Історичні та філологічні дисципліни. Ібн Халдун, ат-Табарі. Розвиток точних і природничих наук. Аль-Біруні, аль-Хорезмі, аль-Баттані, Ібн Хаййан. Географія і мореплавство. Аль-Ідрісі, аль-Мукаддісі, аль-Масуді. Медицина. Ібн Сіна (Авіценна), ар-Разі.

Розквіт поезії. Абу Нувас, Ібн аль-Мутаззім, Абу Фірас, аль-Мутанаббі, Абу аль-Мааррі. Арабська проза. Перекладацька діяльність в Халіфаті. Арабська писемність і каліграфія. Драматичне мистецтво: тіньовий театр, ляльковий театр, шийтські містерії. Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво. Арабеска, мініатюра. Архітектура і будівництво. Зовнішність класичного мусульманського міста. Типи мечетей - арабська, іранська, турецька. Музика в арабо-ісламській культурі.

Практичне заняття 1. Теоретичні засади вивчення історії світової культури. Культура первісного суспільства.

Практичне заняття 2. Культура Стародавнього Сходу.

Практичне заняття 3. Культура античного періоду.

Практичне заняття 4. Культура Середньовіччя та Відродження.

Змістовий модуль 2.

Світова культура від Нового часу до XXI ст.

Лекція 2. Культура Західної Європи у Новий час, модерний та постмодерний періоди.

Еволюція світогляду та культури. Зміни у системі світосприймання та поширення нових ідей у суспільстві. Вплив на європейський культурний процес Англії та Франції. Видатні здобутки науковців. М.Коперник, Й.Кеплер, І.Ньютон, У.Гарвей. Філософські погляди Декарта, Спінози, Ф.Бекона, Т.Гоббса, Дж. Локка. Німецька класична. Спадщина просвітників Вольтера, Монтеск'є, Руссо.

Характеристика художніх стилів. Стилістичний дуалізм XVII ст. Повернення до давньогрецьких ідеалів. Класицизм. Живопис бароко. А.Караччі, А.Веласкес, П.Рубенс, Ван Дейк, Рембрандт, П.Рубенс, М.Караваджо.

Класицизм та бароко в архітектурі. Л.Берніні, Б.Растреллі. Палацові комплекси. Розвиток садово-паркового мистецтва. «Французькі» та «англійські» парки.

Започаткування стилю рококо. Художники рококо.

Художня культура другої половини XIX ст. Імпресіонізм. Дебюссі, Верлен, Мане, Моне, Ренуар. Символізм.

Література Нового часу. Творці романтизму та реалізму.

Музика. Виготовлення музичних інструментів. Страдіварі, Гварнері. Піднесення опери, симфонії, ін. музичних жанрів. Й.С.Бах, В.А.Моцарт.

Практичне заняття 5. Культура Нового часу Західної Європи.

Лекція 3. Особливості розвитку світової культури у модерний та постмодерний період.

Модерн. Загальна характеристика періоду. Зміни в ідеалах, поглядах, світогляді, повсякденному житті європейців. Нові підходи до вивчення людини. Виникнення психоаналізу та його вплив на мистецтво.

Виникнення масової культури. Нові індустріальні міста, урбанізація. Основні течії модернізму в мистецтві: фовізм, кубізм, футуризм, конструктивізм, абстракціонізм, експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм.

Поява кінематографа. Перетворення кіно в мистецький жанр. Німе кіно. Звукове кіно. Ігрове та документальне кіно.

Модернізм в архітектурі Західної Європи та Північної Америки. Основні стилі на напрямки.

Зародження постмодернізму та його визначальні риси. Взаємозв'язок постмодернізму з технічним, політичним, економічним, соціальним розвитком людства. Відмінність постмодернізму та модернізму. Постмодернізм в філософії, архітектурі, літературі, мистецтві. Сучасне мистецтво, його жанрові прояви.

Культура Африки. Політичний розвиток країн Африки у ХХ ст. та розвиток культури. Виникнення професійного мистецтва. Європейський вплив на розвиток культури країн Африки. Поєднання європейських та африканських традицій в мистецтві. Основні художні школи в Африці в ХХ ст. Продовження традицій народного промыслу. Розвиток архітектури. Народне житло та сучасне міське будівництво. Самобутність африканського живопису та архітектури.

Культура Японії: зародження капіталістичних відносин та формування нації, вплив на культуру. Особливості японського живопису «ніхонга» та «йога». Розвиток графічного мистецтва. «Пролетарська» культура Японії. Самобутність японської архітектури. Культура Японії другої половини ХХ ст. Сучасний розвиток японської культури.

Архаїчна культура Китаю та зародження нових тенденцій на початку ХХ ст. Архітектура двірцевого та храмового типу в Китаї. Стель китайського живопису «гохуа» та школа «гоцуй». Розвиток гравюри. Культура Китаю в другій половині ХХ ст. Новий розвиток будівництва та архітектури. Культура часів Мао Цзе-Дуна. Перші прояви постмодернізму в Китаї.

Культура країн Арабського Сходу у ХХ ст., вплив політичних подій на розвиток мистецтва. Мистецькі школи. Поєднання європейського стилю та місцевого зодчества в архітектурі країн Сходу.

Культура країн Латинської Америки. Мистецтво революційних змін кінця ХІХ – початку ХХ ст. Основні мистецькі школи. Становлення автократичних режимів в країнах Латинської Америки в ХХ ст. та розвиток культури. Іспанський та португальський вплив. Успіхи латиноамериканської архітектури. Видатні архітектори. Літературна спадщина латиноамериканських письменників.

Практичне заняття 6. Особливості розвитку світової культури у модерний та постмодерний період.

Практичне заняття 7. Культурний розвиток країн Азії, Африки, Латинської Америки.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Міфи первісного суспільства.
2. Культове призначення пірамід у стародавньому Єгипті.
3. Писемність та література стародавнього Єгипту.
4. Культове призначення зіккуратів у Шумері.
5. Винайдення клинопису та розвиток літератури Шумеру, Вавилону та Ассирії.
6. Виникнення театру та драматургії у стародавній Індії.
7. Визначні досягнення матеріальної культури стародавнього Китаю.
8. Особливості культурної та духовної традиції японських самураїв у часи Середньовіччя.
9. Особливості та основні напрями розвитку культури Візантії.

10. Розвиток освіти і науки у країнах Європи у XI – XV ст.
11. Феномен рицарської культури в епоху раннього Середньовіччя.
12. Поетична література ранньосередньовічної Європи: епоха трубадурів та вагантів.
13. Творчий внесок у світову культуру Леонардо да Вінчі.
14. Вплив мусульманської науки на розвиток європейської в епоху Середньовіччя.
15. Вплив ідей гуманізму на розвиток мистецтва епохи Ренесансу.
16. Готичний стиль та його відображення в архітектурі.
17. Культура Османської імперії у класичну добу XIV-XVII ст.
18. Театр епохи класицизму в Європі.
19. Класична трагедія XVII ст.: Жан Батіст Мольєр.
20. Літературні герої епохи романтизму в Європі.
21. Література епохи реалізму (на прикладі творчості А.Дюма та О. де Бальзака).
22. Проникнення масової культури в літературу.
23. Зародження кіномистецтва та його роль у розвитку культури.
24. Постмодернізм та його світоглядні характеристики.
25. Наука та література античної Греції.
26. Релігія античної Греції.
27. Візантійський придворний церемоніал
28. Побут та звичаї візантійців у VII – XII ст.
29. Синкретизм язичницьких та християнських уявлень середньовічного суспільства.
30. Середньовічні європейські монастирі.
31. Культура часів Великої французької буржуазної революції 1789 р.
32. Елітарна та масова культура в сучасному суспільстві.
33. Сім чудес світу.
34. Традиція військового мистецтва Стародавнього Китаю.
35. Театральне мистецтво Стародавньої Греції.
36. Феномен римського права.
37. Великі художники епохи Відродження в Європі (за вибором студента).
38. Головні течії модернізму в живописі XX ст.
39. Стилiстичні особливості творчості П.Пікассо.
40. Витоки зародження стилю барокко.
41. Мистецтво епохи неоліту.
42. Розписи буддистських храмів.
43. Китайський живопис.
44. Історія виникнення писемності.
45. Символіка візантійської ікони.
46. Шедеври візантійської мозаїки.
47. Мистецтво вітражів.
48. Мистецтво ікебани.
49. Культура доколумбових цивілізацій (на прикладі однієї, за вибором студента).
50. Життя та людина в творчості художників імпресіоністів.
51. Художні досягнення сучасного кінематографу.
52. Основні напрямки сучасного мистецтва (за вибором студента).
53. Стародавні цивілізації Африканського континенту.
54. Особливості культури країн Латинської Америки (за вибором студента).
55. Сучасне мистецтво, його жанрові прояви.

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 10-15 сторінок А4 тексту (кегль

Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

У пп. 8 п. 3.3. Положення Про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті будівництва і архітектури, затвердженого Вченою радою КНУБА (протокол №9 від 26.06.2023 р.) визначено вимоги до самостійної роботи здобувача, а саме: Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння освітнього матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

До самостійної роботи здобувача належить: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовка до підсумкового контролю, науково-дослідна робота. Враховуючи тижневе навчальне навантаження здобувачів відповідно до навчального курсу, щотижнева самостійна робота має бути в межах 16–30 годин.

Для забезпечення збалансованості самостійної роботи здобувача з матеріалом освітньої компоненти мінімальна кількість годин самостійної роботи розраховується виходячи з наступних норм часу:

Вид роботи	Кількість годин за нормами часу	Кількість за навчальним планом	Норми часу
опрацювання матеріалу лекцій	0,5 год на 2 год лекції	6 год.	1,5
підготовка до практичних занять	0,5 год на 2 год практичного заняття	14 год.	3,5
підготовка контрольної роботи	6 год	1	6
підготовка до заліку	6 год	1	6

Самостійна робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватися у бібліотеці КНУБА, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т. ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне оцінювання та самостійна робота		ІЗ	Сума
М1			
ЗМ1	ЗМ2		
35	35	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано

82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття культура, функції та чинники формування культури.
2. Лінійний та цивілізаційний підходи до вивчення історії світової культури.
3. Культура первісного суспільства. Поява первісної міфології та символізму.
4. Релігійні культури первісного суспільства: анімізм, тотемізм, магія.
5. Розвиток писемності: піктографія та ідеографія.
6. Міфологія та релігія Месопотамії.
7. Особливості культурного розвитку Шумеру, Вавилону, Ассирії.
8. Міфологія і релігійні уявлення давніх єгиптян, їх взаємозв'язок із науковими знаннями та архітектурою.
9. Періоди культурного розвитку Давнього Єгипету.
10. Література та філософсько-релігійна система Давньої Індії як основа індійської цивілізації.
11. Давньоіндійські університети та наукові досягнення.
12. Традиційні культури та формування етично-філософських систем (конфуціанство та моїзм) в Давньому Китаї.
13. Прогрес науки, медицини в Давньому Китаї та його підвалини.
14. Періодизація розвитку давньогрецької культури.
15. Давньогрецька міфологія.
16. Розвиток науки та філософії в Давній Греції.
17. Поняття елліністична культура: ареал розповсюдження та її особливості.
18. Міфологія та пантеон богів у Давньому Римі.
19. Періодизація розвитку історія та культури Давнього Риму.
20. Поява, розвиток та розповсюдження християнства та його вплив на подальший розвиток культури Європи.
21. Особливості середньовічної культури Китаю.
22. Роль християнства та церкви в формуванні ранньосередньовічної культури.
23. Лицарська субкультура як невід'ємний елемент культури ранньосередньовічної доби.

24. Романській стиль та готика: стильові напрями розвитку ранньосередньовічної архітектури та скульптури.
25. Основні характеристики епохи Ренесансу.
26. Основні характеристики епохи Просвітництва.
27. Розвиток філософської думки в епоху Просвітництва.
28. Літературний процес в епоху Просвітництва.
29. Основні характеристики епохи романтизму.
30. Літературний процес в епоху романтизму та його характерні особливості.
31. Основні характеристики епохи модернізму.
32. Розвиток і характерні особливості розвитку літературного процесу епохи модернізму.
33. Кіномистецтво як невід’ємна складова культури модернізму.
34. Постмодернізм – сукупність світоглядних ідей розвитку сучасного соціокультурного простору.
35. Кіномистецтво та його роль у культурному просторі сучасності.

Методичне забезпечення

Навчальні посібники

Левчук Л.Т. Історія світової культури. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.

Левчук Л.Т., Гриценко В.С., Єфименко В.В. та ін. Історія світової культури. Культурні регіони: Навчальн. посіб. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk636377.pdf> (дата звернення: 01.08.2024).

Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотип. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pavlenko_Yurii/Istoriia_svitovoi_tsyvilizatsii_Sotsiokulturnyi_rozvytok_liudstva/ (дата звернення: 01.08.2024).

Перегида Є.В., Бурда І.О., Коцюбанська О.О. Історія світової культури: навчальний посібник. К.: КНУБА, 2015. 144 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=981> (дата звернення: 01.08.2024)..

Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Кравченко О.В. Історія світової культури: Навч. посібник. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/ISTORIA_Svit_kul_2006.pdf (дата звернення: 01.08.2024).

Тексти лекцій

Перегида Є.В., Бурда І.О. Історія світової культури: тексти лекцій. К.: КНУБА, 2017. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=981> (дата звернення: 01.08.2024)..

Методичні рекомендації

Перегида Є.В., Бурда І.О. Історія світової культури: методичні рекомендації. К.: КНУБА, 2018. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=981> (дата звернення: 01.08.2024)..

Додаткова література

Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. 2-е вид. Пер. Грицайчук К., Ефремов Ю., Ларікова О. К.: Vivat, 2019. 576 с.

Інформаційні ресурси

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. URL: org2.knuba.edu.ua.

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.